

Stockholms
stad

Gärdesskolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling 2016/2017

Olaus Petri skola

Gärdesskolan

Gärdesskolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2016-2017

Förord

I skolans demokratiska uppdrag ingår att ge eleverna inflytande och delaktighet. Där ingår också att arbeta för alla barns lika rättigheter genom att motverka diskriminering och kränkande behandling. Det demokratiska uppdraget genomsyrar Gärdesskolornas värdegrund. Ingen diskriminering i någon av dess former accepteras. Inte heller får kränkande behandling förekomma. Som rektor är det jag som är ytterst ansvarig för att skolan erbjuder våra elever och deras vårdnadshavare en trygg miljö där alla barns lika rättigheter respekteras. I detta ansvar ingår att se till att det årligen upprättas en plan mot diskriminering och kränkande behandling som uppfyller gällande lagstiftning och att planen förankras bland elever, vårdnadshavare och personal. På mitt ansvar faller också att se till att de åtgärder som tas upp i planen mot diskriminering och kränkande behandling följs upp.

Det finns dock skäl att betona att vi alla – skolläda, övrig personal, vårdnadshavare och elever har ett ansvar, var och en utifrån sina förutsättningar, för att ingen i skolan diskrimineras eller utsätts för kränkande behandling.

Maria Radway

rektor

Innehållsförteckning

Underlag för framtagande av plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	2
Skollagen 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling.....	2
Målinriktat arbete och skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling.....	2
Plan mot kränkande behandling.....	2
Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.....	2
Diskrimineringslag.....	3
Diskrimineringsgrunder.....	3
Diskrimineringsersättning.....	3
Diskrimineringsombudsmannen.....	3
Krav på aktiva åtgärder.....	3
Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Skolans värdegrund.....	4
Gärdesskolornas likabehandlingsarbete.....	4
Mål.....	4
Framtagning av plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2016-2017.....	4
Spridning av innehållet.....	5
Utvärdering.....	5
Gruppen mot diskriminering och kränkande behandling (Likabehandlingsgruppen).....	5
Utvärdering av Gärdesskolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2015-2016.....	6
Gärdesskolornas främjande och förebyggande likabehandlingsarbete läsåret 2016- 2017.....	8
Rutiner för akuta åtgärder.....	11
Kontaktuppgifter.....	13

Underlag för framtagande av plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skollagen 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

Kränkande behandling definieras som: "ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567), kränker ett barns eller en elevs värdighet".

Målinriktat arbete och skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Inom varje särskild verksamhet skall det bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. I detta ingår en skyldighet att genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. Huvudmannen har också en skyldighet att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälningsskyldigheten gäller även om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skollagens 6 kap. är tvingande.

Diskrimineringslag

Diskrimineringslagen behandlar diskriminering och trakasserier enligt diskrimineringsgrunderna, inte annan kränkande behandling. Lagens skydd mot diskriminering omfattar all utbildningsverksamhet. Lagtexten om kränkande behandling, t.ex. mobbning, finns, som påpekats ovan, i skollagen.

Diskrimineringsgrunder

Lagen ska motverka diskriminering på grund av:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder
- Bristande tillgänglighet

Diskrimineringsersättning

Det finns en påföljd, diskrimineringsersättning, vid överträdelse mot diskrimineringslagen. Diskrimineringsersättningen skall kunna ge högre ersättningsnivåer än skadestånd. Den skall både vara en ersättning till den drabbade och verka avskräckande mot diskriminering.

Diskrimineringsombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen förkortas DO.

DO har långtgående möjligheter att ingripa, med t.ex. vitesförelägganden, mot dem som inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen.

Krav på aktiva åtgärder

Om någon inom verksamheten **får kännedom** om att ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling eller diskriminering i samband med verksamheten, har rektor skyldighet att anmäla, utreda, vidta åtgärder och följa upp. Verksamheten skall arbeta för att främja likabehandling och förebygga kränkningar.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skolan skall **varje år** upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning,

funktionsnedsättning eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier med koppling till dessa diskrimineringsgrunder. Planen skall innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skall påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts skall tas in i nästa års plan. Det skall enligt lag, varje år upprättas en ny plan.

Skolan ska ha en plan mot diskriminering enligt diskrimineringslagen och en plan mot kränkande behandling enligt skollagen. Men det går bra att sammanföra dessa till en enda plan så länge den uppfyller de krav som ställs i lagarna.

Skolans värdegrund

Gårdesskolornas värdegrund, uttrycker de demokratiska värdena och respekten för alla människors lika värde som FN:s konventioner om mänskliga rättigheter grundas på. Ingen av våra elever ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Vi arbetar med ett normkritiskt förhållningssätt för att kunna skapa en inkluderande miljö för alla elever. Vi uppmärksammar och synliggör normer i vårt dagliga arbete på skolan. Våra elever ska ha lika möjligheter att mötas och bedömas, utifrån sina egna förutsättningar.

Gårdesskolornas likabehandlingsarbete

Mål

- Ingen elev eller personal i Gårdesskolorna ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.
- Alla elever och all personal ska känna sig trygga samt vara väl insatta i innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling. Även vårdnadshavarna ska känna till innehållet i planen.
- All personal och alla elever i Gårdesskolorna ska agera i överensstämmelse med innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Framtagning av plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2016-2017

Underlaget till plan mot diskriminering och kränkande behandling har diskuterats och bearbetats i gruppen mot diskriminering och kränkande behandling (i fortsättningen kallad likabehandlingsgruppen) och i elevrådet. Materialet har gjorts tillgängligt för samtlig personal på skolan som har fått komma med sina synpunkter enskilt eller i grupp t ex. arbetslagsmöten. Förslaget till plan mot diskriminering och kränkande behandling har sedan lagts ut på hemsidan och vårdnadshavare har uppmanats att ta del av det och komma med synpunkter på materialet.

Planen kommer också presenteras för vårdnadshavare vid ett föräldrarådsmöte under hösten, där mötesdeltagarna kan lämna synpunkter.

Spridning av innehållet

I samband med skolstart presenteras förra läsårets plan mot diskriminering och kränkande behandling på skolans hemsida för skolans personal, elever och vårdnadshavare. Under höstterminen bearbetas planen och det innevarande läsårets plan presenteras.

Utvärdering

Under höstterminen svarar alla elever på en trygghetsenkät och på våren svarar elever i åk 2, 5 och 8 även på en brukarenkät. Resultaten utvärderas av skolläda, personal och elever på skolan. Förslag på hur vi kan arbeta bättre med vårt främjande, förebyggande och åtgärdande arbete lämnas till Likabehandlingsgruppen och utgör underlag för kommande års plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Gruppen mot diskriminering och kränkande behandling (Likabehandlingsgruppen)

Likabehandlingsgruppen på Gärdesskolorna består läsåret 2016-2017 av:

- Maria Radway Berg, Rektor
- Kristina Fredlund, Biträda, åk F-3
- Marianne Segelman-Kilgren, Biträda, åk 4-6
- Robert Mann, Biträda, åk 7-9
- Anne-Charlotte Enhamre, Biträda, år 7-9
- Agneta Gerdbo, Biträda, åk F-3 Olaus Petri skola
- Lars Wikander, Biträda, Särskolan 1-10
- Ann-Sofie Wikander, Barn- och elevombudsman, Gärdesskolorna
- Helene Harling, Lärare, åk 7-9 Gärdesskolan
- Viveca Kihlberg, Lärare, åk 7-9 Gärdesskolan
- Tomas Johansson, Lärare, åk 3-9 Gärdesskolorna inkl. särskolan
- Johan Holm, Lärare, åk 3-9 Gärdesskolorna
- Ludvig Webrink, Lärare, åk 4-9 Gärdesskolan inkl. särskolan
- Lena Karlström, Elevassistent, åk 4-6 Gärdesskolan
- Elisabeth Haglund, Lärare åk 1-3 Gärdesskolan
- Lena Lagerljung, Lärare åk 1-3 Olaus Petri skola

Likabehandlingsgruppens främsta uppgift är att utreda kränkningar och trakasserier. Dessutom ska gruppen strukturera, utveckla och följa upp likabehandlingsarbetet på Gärdesskolorna. Den

ska inspirera till trygghetsskapande arbete i klasserna och sträva efter att planen mot diskriminering och kränkande behandling följs på alla punkter.

Lista över likabehandlingsgruppens medlemmar och kontaktinformation anslås i varje klassrum och i lärplattformens rum.

Utvärdering av Gärdesskolornas plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2015-2016.

- Det finns ett aktivt elevinflytande. Gärdesskolorna har klassråd, elevråd, matråd och fritidsråd. Alla elever är representerade i dessa grupper. Värdegrundsdiskussioner och samarbetsövningar förekommer i samtliga klasser. *Alla råd behöver utvecklas. Det behövs mer vuxenstöd. Det har inrättats en utvecklingslärartjänst med inriktning mot elevinflytande och -demokrati.*
- Alla former av kränkande språk och handlingar bemöts direkt av de vuxna i skolan.
- Så kallade skojbråk och maktlekar tillåts inte.
- Rastvakter med tydliga uppdrag finns på alla stadier. Rastvakterna bär synliga västar.
- På båda skolorna finns en brevlåda där eleverna kan lägga meddelanden till likabehandlingsgruppen.
- Skolans Barn- och elevombudsman har ett tydligt uppdrag och ansvar för likabehandlingsarbetet på Gärdesskolorna.
- Skolmedling används som metod för att lösa konflikter.
- Utbildning för elever, föräldrar och personal i likabehandling har genomförts delvis.
- Genomförande av trygghetsenkät i årskurs F-9 har flyttats till höstterminen.
- Det förs läromedelsdiskussioner ur ett diskrimineringsperspektiv.
- Studie- och yrkesvägledaren tar hänsyn till diskrimineringsgrunderna i sitt arbete.
- Indelning av elever i grupper och elevernas placering i klassrum görs med ett diskriminerings- och likabehandlingsperspektiv.
- Det har bildats en arbetsgrupp som arbetar med den pedagogiska lärmiljön. I det arbetet ingår bland annat att skapa gemensamma trivselregler och en gemensam konsekvenstrappa. Presentation av gruppens arbete kommer att ske på en pedagogisk konferens under vårterminen. En temakväll hölls i augusti för personalen där trivselregler och konsekvenstrappan diskuterades. *Dessa behöver revideras.*
- Gärdesskolorna har haft ett samarbete med en skola i Akalla inom projektet Goodsport som hade som syfte att motverka fördomar och utanförskap. Deltagande elever gick i åk 7 och 8 och projektet samordnades av skolans idrottslärare. Projektet är avslutat.

- Skolan har ett samarbete med en vänskola i Kraków i Polen för ökad förståelse för Polens kultur och historia. *Projektet pågår och fortsätter 2016-2017*
Ansva­rig: Rektor, SO-lärare och engelsklärare i åk 8 och 9
- Under sommaren och hösten har Gärdesskolan tillgänglighetsanpassats för människor med funktionsnedsättning av rörelseförmåga, syn och hörsel. Projektet är avslutat.
Ansva­rig: SISAB
- Inköp och gallring av skön- och facklitteratur i skolbiblioteken sker med hänsyn tagen till diskrimineringsgrunderna. Litteratur på elevernas modersmål lånas in från Stockholms utbildningsförvaltnings mångspråksbibliotek.
Ansva­rig: Skolbibliotekarien
- Gärdesskolans åk 5 kommer att ingå i ett projekt som heter "Barn föds inte med fördomar". Syftet är att skapa förståelse och ökad kunskap om utvecklingsstörda. Målet är att möta alla mellanstadieelever med ett budskap om allas lika värde och unika egenskaper. Projektet är genomfört och avslutat.
Ansva­rig: Lärare i åk 5
- Vi har gjort några otrygga platser trygga genom att rusta upp borggården som är elevernas utomhusmötesplats samt ta bort träd och buskage för att skapa mötesplatser på andra delar av skolgården. På Hjorthagens skola sågs utomhusbelysningen över.
Ansva­rig: Bildlärare, elevrådet och SISAB
- Rastvaktsschemat läggs så att fler i personalen har schemalagda rastvakter på förmiddagarna. Genomfördes under läsåret 2015-2016 och är nu avslutat.
Ansva­rig: Rektor och Biträdande rektorer
- Åk 9 med lärare deltog i ett demokratiprojekt med politiker i stadsdelen.
Ansva­rig: Svensklärare i åk 9
- Utbildning för elever, föräldrar och personal kring nätmobbning har inte genomförts.
- Det har lagts upp ett rum i skolplattformen där Likabehandlingsarbetets dokument finns.
Ansva­rig: Barn- och elevombudsmannen och Likabehandlingsgruppen
- Samtliga klasser i åk 6 såg serien "Morgans Mission" under lektionstid och har utifrån programmen arbetat på olika sätt gällande mobbning och kränkningar. Projektet är avslutat.
Ansva­rig: Lärare i åk 6

Gärdesskolornas främjande och förebyggande likabehandlingsarbete läsåret 2016- 2017

Kopplingar till andra rutiner

Till planen mot diskriminering och kränkande behandling kopplas ett flertal av skolans andra rutiner och handlingsplaner. Dessa är:

Gärdesskolornas ordningsregler med konsekvenstrappa.

Skolmedling vid pågående konflikter.

Rutiner vid incidenter.

Skolans krisplan.

Rutiner vid ogiltig frånvaro.

Handlingsplan avseende överträdelser mot drogförbud

Elevhälsoplan - Gärdesskolorna

Kontinuerliga insatser

- Det finns ett aktivt elevinflytande. Gärdesskolorna har klassråd, elevråd, matråd och fritidsråd. Alla berörda elever är representerade i dessa grupper.
- Värdegrundsdiskussioner och samarbetsövningar förekommer i samtliga klasser.
- Alla former av kränkande språk och handlingar bemöts direkt av de vuxna i skolan.
- Så kallade skojbråk och maktlekar tillåts inte.
- Rastvakter med tydliga uppdrag finns på alla stadier. Rastvakterna bär synliga västar.
- På båda skolorna finns en brevlåda där eleverna kan lägga meddelanden till likabehandlingsgruppen.
- Skolan har en barn- och elevombudsman med tydligt uppdrag och ansvar för likabehandlingsarbetet på Gärdesskolorna.
- Skolmedling som metod för att lösa konflikter.
- Genomförande av trygghetsenkät i alla årskurser F-9.
- Läromedelsdiskussioner ur ett diskrimineringsperspektiv.
- Indelning av elever i grupper och elevernas placering i klassrum görs med ett diskriminerings- och likabehandlingsperspektiv

Insatser läsåret 2016-2017

- Elevinflytandet behöver utvecklas ännu mer. Det behövs mer vuxenstöd. Det har inrättats en utvecklingslärartjänst med inriktning mot elevinflytande och -demokrati.
- Arbetet med den pedagogiska lärmiljön fortsätter. I det arbetet ingår bland annat att skapa och revidera gemensamma trivselregler och en gemensam konsekvenstrappa som ska implementeras i alla arbetslag.
Ansvarig: Skolledning och förstelärare
- Skolan har ett samarbete med en vänskola i Kraków i Polen för ökad förståelse för Polens kultur och historia.
Ansvarig: Rektor och lärare
- Olaus Petri skola tillgänglighetsanpassas för människor med funktionsnedsättning av rörelseförmåga, syn och hörsel.
Ansvarig: SISAB
- Inköp och gallring av skön- och facklitteratur i skolbiblioteken sker med hänsyn tagen till diskrimineringsgrunderna. Litteratur på elevernas modersmål lånas in från Stockholms utbildningsförvaltnings mångspråksbibliotek.
Ansvarig: Skolbibliotekarien
- Gärdesskolans åk 5 kommer att ingå i ett projekt som heter "Barn föds inte med fördomar". Syftet är att skapa förståelse och ökad kunskap om utvecklingsstörda. Målet

är att möta alla mellanstadieelever med ett budskap om allas lika värde och unika egenskaper.

Ansvarig: Lärare i åk 5

- Vi fortsätter göra otrygga platser trygga genom att ta reda på vilka platser som eleverna tycker är otrygga och tillsammans göra dem tryggare.

Ansvarig: Utvecklingslärare, elevrådet och SISAB

- Rastvaktsschemat förtydligas så att det framgår var respektive rastvakt har sitt ansvarsområde.

Ansvarig: Rektor och Biträdande rektorer

- Åk 9 med lärare deltar i ett demokratiprojekt med politiker i stadsdelen.

Ansvarig: Svensklärare i åk 9.

- Likabehandlingsarbetets rum i skolplattformen ska fyllas på med mer information och all personal ska bjudas in. I rummet kommer förutom Gärdesskolornas arbete även presenteras nyheter och tips för att arbeta förebyggande och främjande med likabehandlingsarbetet.

Ansvarig: Barn- och elevombudsmannen och Likabehandlingsgruppen

- Elever i åk 8 och 9 utbildas i stresshantering.

Ansvarig: Skolpsykolog och idrottslärare.

- Elever i åk 1 och 2 på Gärdesskolorna kommer att medverka i forskningsstudien PAX samspelet. Projektet är ett samarbete med Karolinska institutet med finansiering av Folhälsomyndigheten och Länsstyrelsen i Stockholm.

- Föräldrautbildning ABC (alla barn i centrum) erbjuds föräldrar till elever på Gärdesskolorna.

Ansvarig: Speciallärare och Barn- och elevombudsman Gärdesskolorna.

- Elever på högstadiet kommer att göra filmer om könsroller inom ramen för "skapande skola".

Ansvarig: Undervisande lärare

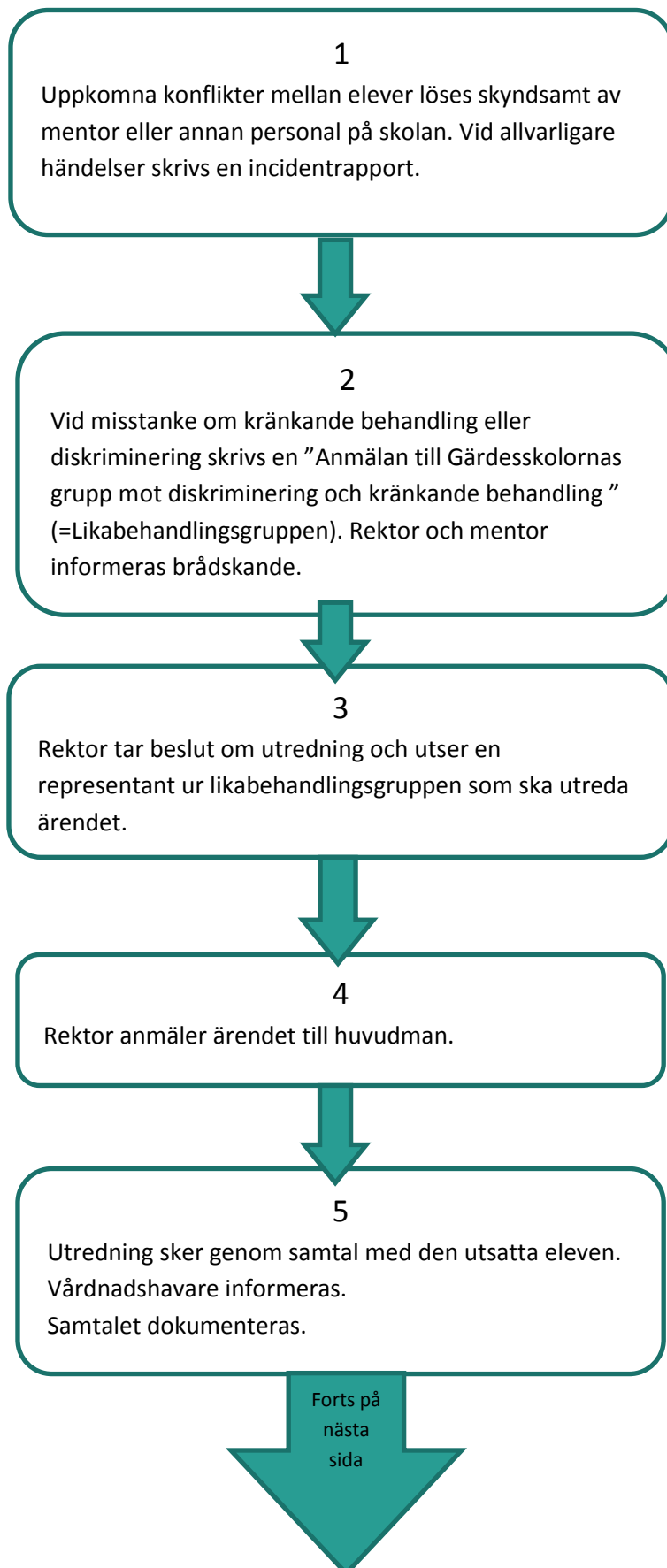
- All personal utbildas i skolmedling, en metod för att lösa konflikter.

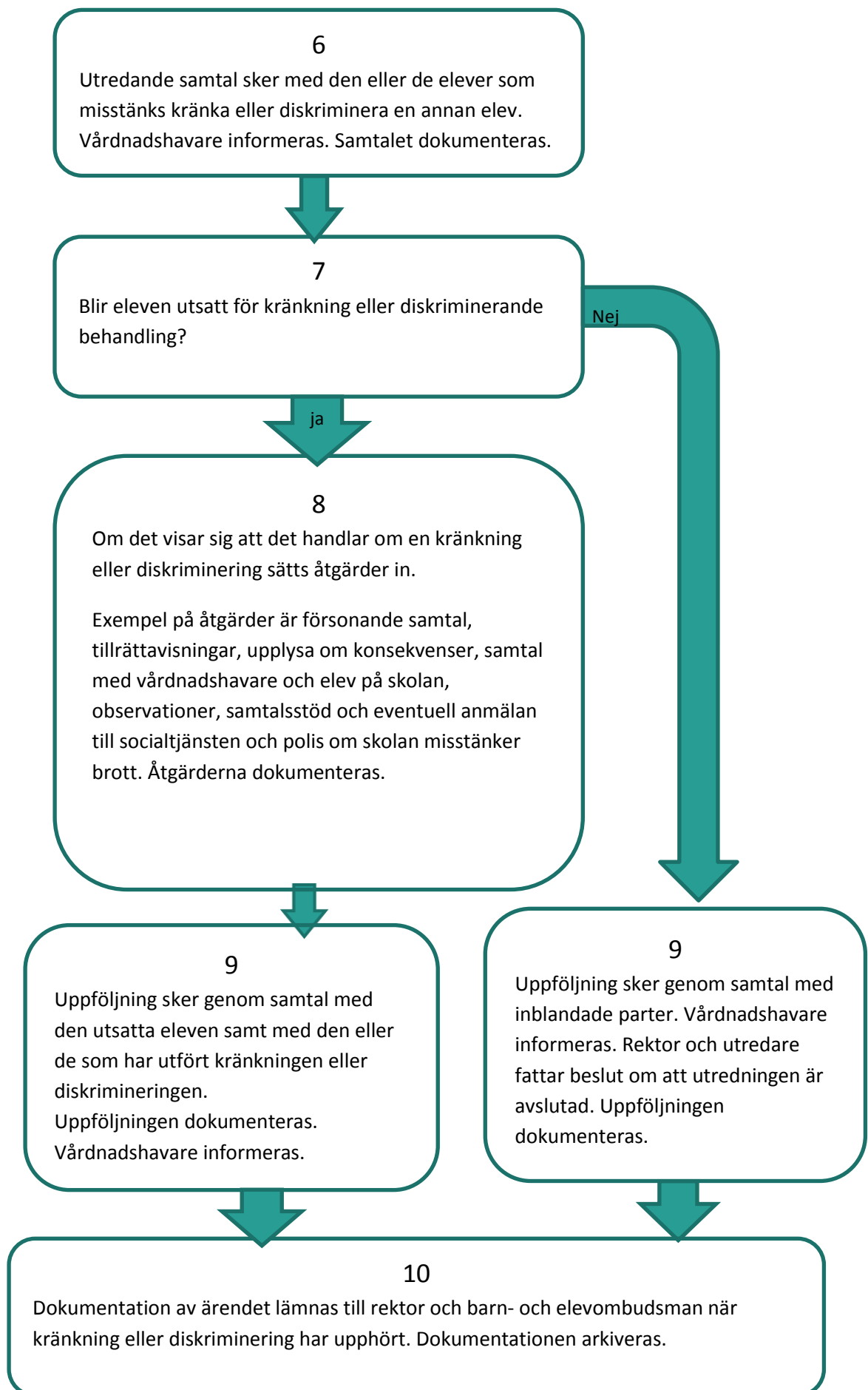
Ansvarig: Rektor, bitr. rektor och barn- och elevombudsman Gärdesskolorna

- Elever i åk 6 ska ha en idrottsdag på Stadion med elever från åk 8 som funktionärer

Ansvarig: Lärare i åk 6 och 8

Rutiner för akuta åtgärder

Kontaktuppgifter

Kontakta Gärdesskolornas Barn- och elevombudsman om du är orolig för att en elev är utsatt för kränkningar eller diskriminering

Ann-Sofie Wikander, telefonnummer: 076-12 44 262

e-postadress: ann-sofie.wikander@stockholm.se